Poštnina plačana vgotovini. Cena — Ára 1 Din.

MÓRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i kulturni tjédnik. **MURAVIDÉK** Gazdasági, politikai és kulturális hetilap.

Lejt. III. Évf. Márkisevci, 1924. február 3. Broj 5. Szám.

Zsé pá prouti kmeti.

Vsze moucs i delo prouti kmeti na hitroma ide edno za drügim, naj szamo kmet nema vrejmena zatou, ka bi szkűszao lehko ka je tüdi i dobrouta. Narédba za odrédbov príde ali glászit porcijo, takso, ali povisanye carine, csi pa tou nej, té drüga szredsztva za grlenyá kmetszkoga sztána, vérsztvenoga nászhaja.

Zsé szmo ednouk probali — pred ednim letom — ka znamenüje za kmeto tou, csi sze nedovoli nabavi nes árou vanyó, na szvoji po vszeh kraji nasztopleni klavnicaj. Zsé szmo meli príliko csűti s pa dáj cen zavolo toga, csi je máli trzsec nej mogao vrouke dobiti tiszte odpadke od zsivíne, ki szo nyemi pri domá klanyaj osztale za krítje vszeh sztroskov. I sze je zgodíla znouvics tá krivica, ka szo od klanyá odpovejdani vszi máli trgouvci, stero je krivica nej szamo za mále trgouvce, temvecs za male vérte, ki szo tak v prvoj vrszti kvárni. Tou je, da szvojo blágo tak i té morejo dati tá za málo cejno, gda bi nyim nájbole trbelo pejnez za krítje nepreracsunani dávkov, taks i potrejbni previsziki vérsztveni vödávany.

No ali gda sze tou godí, nevcagajmo sze, da bi sze nej poszilíla za nyouv ta drüga navola, namenyena prouti kmeti. Kak sze je zgoditi mogla tá zgoránya krivica, tak i témbole szo mogli tej trije velki trzsci napraviti drűgo pomoucs za szébe i prouti kmeti tak, ka szo v *kartel* sztoupili, tou je, ka do v *ednákomrazmenyi* delali i kűpüvali *za ednáko, medszebov dogovorjeno cejno*. Tak na príliko lehko pitas mednyimi, ednoga ali drűgoga, kelko ti dá za kg mrtve szvinye, bodes csüo od vszeh ednáko cejno: sztoudeszét koron té, gda za rávno tiszto blágo dobis v Radenci 118—120 koron.

Tak je, i szi szirmák kmet pomágati nemre. Csemeris sze lehko domá pri pécsi kak ti je tou naváda, i sze csémeri dale vej ti tak nika nepomága, ovi sze pa szmejéjo z-tébe. Na! i bi sze nej dalou pomocsti nikak na tom betégi? Ali kabi pa nej! Szamo da tá zrejloga kmeta trbej, ki szi zná zarazmeti pomoucsi príliko, nej kak je prejkmurszki kmet, ki sze na vszáki deszét plűgov loucsi v drűgo kategorijo i csi má deszétjezero koron i treszti plűgov zemlé vecs, sze ne stíma za pávra; csi pa telko menye má, sze zsé za proletára racsúna. Tou je kmétszkoga lüdsztva znotrasnyi beteg v Prejkmurji, ki ga nevidoucs szprávla v vérsztveno nedislívoszt.

Csi bi szi nazgoránvi navoulaj i krivicaj pomocsti steli, bi nam náloga bíla: *1.) mocsno vküprazmejnye páverszkoga národa v mocsnoj organizáciji; 2.) kmetszko lüdsztvo i nej máli meszárje bi mogli nej szamo prosziti, nego zahtevati dovoljenyé klanyá máli meszárov i tou nej szamo ednouk, nego vszáki dén; 3.) prouti karteli pa z organizácije zadrugami szi pomágati.*

Dokecs toga zarazmenya nede, je vcaganye, navoulivanye, pszűvanye vsze zoubsztom. Zsivlejnye, naprejidejnye je zsé dnesz tüdi od politike odviszno. Záto szi pomágaj szam, te Boug tüdi pomore.

Je vsze mogoucse!?

Je v Prejkmurji edna velko imánye, z-steroga je doszta szirmákov melo haszek pred agrárnov reformov, tou je pred sekvestiranyom. Mogoucse szam lásztnik toga imanya je szam nej meo telko haszka, kak rávnocs národ. I dnesz-den? Csi bi tü imé vöszpiszao toga imánya, bi mi vszi potrdili, ka je tou imánye rejszau tak viditi, kak pösztrejani závec na travniki, g ta ga vrane, kouvrani, mácski i csrvouvje razneszéjo. Nej je csüdo. Szamo edno príliko povem k tomi. Tou imánye má kerteszijo. Düsa kerteszije je edna prouszta zsenszka i eden moski. Tá dva razmita pelati tou delo i má eden plácse na meszec 100 Dir, na 3 meszece 4 q szilja i letno 4 m. klaftrov bozsni drv. Poglednimo pa zdaj zsé za „kertejsza" posztávlenoga mouzsa ki niti dunszta nema k kertesziji. Té dobí meszecsno 9000 koron plácse, prouszto sztanovanye, vszaki frtao leta 6 q szilja i má zdaj priszebi 24 praznometrov lejpi drv. Vsze tou za nyegovo velko »znánoszt« k kertesziji. Ja pa je li »goszpod kertejsz«. Vsze je mogoucse, csi ravnocs po protekciji. I kak csüjemo bi zdaj za voditela eden kotlarszki agent mogao imenüvani bidti, ár sze té dobro vértüvati návcso gda je kotle odávao, ár kotle vertovje nücajo. Oh protekcia, provizija, subvencija gda de vase pokopaliscse!?

Je mogoucse vsze, ali csi sze tou zgodi je neszrámnoszt prve vrszte od tiszti faktorov, ki tou naprej pomorejo. Ali je, ali bi pa bilo tou v haszek obcsnoga goszpodarsztva? Premislávajte szi!

* * *

Csüda sze vszigdár lehko zgodi. Ali ka bi oblászt nej respektírala edne obcsine interess, tou je nemogoucse. Brezovszki gerent, ki je nyega „vszegamogoucsnoszt" za tak velko miszlo, ka szi je escse od visesnye oblászti vékso moucs prevüpao, je tüdi tak miszlo ka vísja oblászt nyemi dá pravico. Ali naszkalo sze je! Nedovejdocs je prisla véksa moucs, ki je dúzsna tou „velko moucs" odnyega odvzéti. Niti szi drügoga zaszlűzso nej, csi je ednouk nej za obcsino, nego posztopács szvojga egoizma. Nej je racsúna dao obcsini, nej steo prevzéti pejnez za püconszke zvoné od obcsánov (ár je prej tou luksus i nepotrejbno,) on szam je imenüvao nove odbornike itd. Ali je vsze mogoucse gg. gerenti? Oh nej, oblászt respektíra interess obcsine, záto sze hábajte pritozsb, vzemte szi példo od brezovszkoga gerenta, ki je tak zacsno delati kak za csasza komunizma, leta 1919, pozábo je pa, ka zdaj nemre bidti kommunist, tembole nej gerent, ár je toga nej vrejden.

Szloboud rekrutov.

Pisza je: **Alexander Bezněc**, rekrut Mačkovci (1924.)

Dvajszeti lejt sztaroszti szem doszégno,
Morem bidti vojnik za domovino,
Domá vszáko delo morem povrzsti,
Za kralá, za domovino szlüzsiti.

Oh priblizsáva sze zsé ono vrejmen,
Vlaszé na krátko odrezati morem,
Vu te vojnicski gvant mo oblecseni,
I z-szveklim rozsjom lepou obrozseni.

Z-Bougom! Vi drági moji roditelje,
Drági moji bratje rodbina, szesztre,
Na eden csasz Vász morem osztaviti,
Od Vász szloboud vzéti i odhájati.

Z-Bougom moji posteni priáteli,
Ki szte pred menov vszigdár postűvani,
Priátelsztva nigdár neosztavite,
Z lübéznosztjov vsza pravicsnoszt obdrzsite.

Z-Bougom! Vsze postene vrle dekline,
Stere szte vu pravicsnoszti osztale,
Z-vojnikov sze nigdár ne szpozábite,
Za nyé z-lübéznosztjov Bougá molite.

Naj mi bode te moj Boug vszamogoucsi,
Pri mojoj szlüzsbi vszigdár tak k-pomoucsi,
Da naj szvoje vö obszodjeno vrejmen,
Zdravo i blájzseno szpuniti morem,

Radicsevci v Beograd idejo.

Konferenca v Zagrebi.

ZAGREB. Januára 26.-ga cejli dén je velko konferencijo mejla Radicsova sztranka (HSRS.) z poszlani Dr. Korosecom i Dr. Spahom za volo toga, naj bi szklenola Radicsova partája da ide v Beograd na szküpno delo za cíl: rűsit radikalszki rezsim. Po toj konferenciji je büo vödáni komuniké, v sterom zagotovi HSRS., da je predszednistvo zsé 13-ga januára szklenolo tou, ka de z cejlov mocsjouv slo rűsit radikálszko vládo i tou v parlamenti szküpno z ovimi opozicíszkimi partájami z sterimi je pakt za blokk vecs kak gvüsen.

Wrangelov stab ide v Francuszko.

BEOGRAD. Stab Wranglove armádie v Jugoszlaviji je szkleno, ka sze definitívno preszeli na Francozko. Francuska vlada je tou zsé dovolila.

Zamenyajte sztáre 10 dináre.

Sztáre 10 Dinarszke banke, na steri sze vídi kovács pri nákvali, szo szamo do 1 febr. v obracsáji, zamenyajo sze pa do 10 februára pri vszeh filiálkoj „Národne banke," do 10. jun. 1924. pa szamo pri »Národnoj banki« v Beogradi. Po 10. juniji té banke zgübijo vszako vrejdnoszti.

Petrograd — Ljeningrad.

SZENTPÉTERVÁR-Petrograd. Na predlaganye *Zinovljeva*, v obcsinszkom gyülejsi Petrograda, sze je szklenolo, da de sze odszehmao imenüvao Ljeningrad. Tou je szpoumenek zsé mrtvoga Ljenina.

Az uj Istencsapásról

melyet illetéktörvény név alatt bocsájtott ránk a felsőbb hatalom már rengeteg sokat irtak. Tudós jogászok és közgazdák napnál világosabban kimutatták, hogy ez a taksatörvény lehetetlen intézkedéseivel tönkre teszi gazdasági életünket, megbénitja jogszolgáltatásunkat. Az illetékek őrületes felemelése még nem a legnagyobb hibája ennek a törvénynek, még bele lehet törődni a büntető ügyek bélyeg kötelezettségébe is, de elviselhetetlenek azok a rendelkezések, hogy e *hajmeresztően magas összegü taksákat előre kell leróni*. Előre fizetni az itéleti illetéket, amikor épen nem bizonyos, hogy itéletre kerül a sor, ezt csak olyan törvényhozó agy gondolhatta ki, amely a jogszolgáltatás egy egészen kezdetleges területén szerezte ismereteit.

A pénzügyminiszterium egyik államtitkára Dr. Robicsek az apja ennek a rettenetes törvénynek. Egy zagrebi lap sorait idézve: „absolut correkt, megvesztegethetetlen férfiu ami a mostani világban igen sokat jelent". Egy horvát ügyvéd, aki kormánypárti képviselő is egyuttal, figyelmeztette az államtitkárt a törvény végzetes következményeire s arra a fő hibájára, hogy a rendelkezéseket a szerb törvényekre a szerb viszonyokhoz szabták s kiterjesztették az egész királyságra, holott Jugoszlávia területén ezidőszerint még hétféle törvény szerint osztják az igazságot. Az államtitkár a vállát vonogatva azt felelte, hogy ő nem ismeri csak a szerb törvényeket de alig hiszi, hogy valami nevezetes külömbség lenne ezek és a királyság többi területein érvényben levő osztrák és magyar törvények között. Ez a naiv válasz mindent megmagyaráz. Hogy egyebet ne emlitsünk Szerbiában nincs telekkönyv, nincs adó és értékbizonyitvány, a perrendtartás nem ismeri a pertárgy értékének adó alapon való meghatározását s a szerb biró amikor a bizonyitékok elégtelensége miatt menti fel a vádlottat azt mondja az itéletben: Nem büntethetlek meg, mert gyanus vagy ugyan de nincs elegendő bizonyitékom. Csak ugy lehet megérteni a taksa törvény azt a rendelkezését, hogy a bizonyitékok elégtelensége miatt *felmentett* vádlott itéleti illetéket köteles fizetni.

Legjobb lesz néhány gyakorlati példával illusztrálni, hogy milyen *igazságtalan* helyzeteket teremthet ez a törvény.

Élt Zágrábban egy gazdag polgár. Házai, földjei, szőllői voltak s e vagyon több mint 2 millió dinárt képviselt. Néhány év előtt meghalt a felesége s az öreg ur két felnött és önálló fiának kérése ellenére megházasodott s elvett egy fiatal leányt. A két fiu erre elköltözött az apai házból. Később az öreg ur sulyos beteg lett s magával tehetetlen állapotát a fiatal asszony rokonai arra használták fel, hogy egy ajándékozási szerződést irattak az öreggel alá, melyben az minden vagyonát ifju feleségének ajándékozta a két fiut pedig mint hálátlanokat kitagadta. Az ifju menyecske sietett a nagy értékü ingatlanokat magára iratni. Mult év decemberben meghalt az öreg ur s a fiuk nyomban perelni akarták az ajándékozási ügylet érvénytelensége miatt. Igen ám csak hogy a per értékére való tekintettel 60000 Dinár vagyis 240000 kor bélyeget kellett volna előre leróni szaladtak szegénységi bizonyitványért, de nem kaphattak mert az egyik 60 a másik 80 din. adót fizet. Ilyen a bélyegmentességet biztositó bizonyitványt csak az kap, aki még 10 dinárt sem fizet. Hát van ilyen ember Jugoszláviában. — Mivel pedig arra sem ügyvéd, sem más nem vállalkozik hogy ekkora összegeket előlegezzen egy perre, a két, vagyonától igazságtalanul megfosztott fiatalember, tehetetlenül kénytelen nézni miként bitorolja nás az ő jogos apai és anyai örökségüket.

Egy mérnököt elgázolt a villamos. Mind a két lábát amputálni kellett. Nem indithat kártéritési keresetet mert hiányzik a 20000 dinár bélyegköltsége. Ha csak oly összegü kárpótlást követel, amelynek illetékét meg tudja fizetni, sehogyan sincs kártalanitva elvesztett két lábáért.

Egy háztulajdonosnak leég az 1 millió dinárra biztositott háza. A biztositó társaság tudja, hogy annak az embernek nincs meg a 30000 dinárja ami bélyegre kell, nem fizet — a biztositó mindig talál okot a nem fizetésre — s a kárvallott ember nem tud magának igazságot szerezni.

Egyik felötlő rendelkezése a taksa törvénynek, hogy a biróság nem intézhet el semmiféle aktát addig amig a bélyeg leróva nincs. Ezzel az intézkedéssel számos tétele tőrvénnyel jut ellenkezésbe. A kereskedőt a törvény kötelezi, hogy amint adóssága meghaladja a tartozásait csődöt kérjen maga ellen. Ennek elmulasztása büntetendő cselekmény. A kereskedő tehát beadja a csődnyitási kérvényt de nem tesz rá bélyeget, vagy nem eleget. Már most mit csinál a biró? Ha elintézi a kérvényt, megszegte az illetéktörvényt, ha pedig nem intézi el vét a csődtörvény parancsa ellen s esetleg sulyosan megkárositja a kereskedő hitelezőit.

Vagy egy más még érdekesebb eset. Közönséges polgári perben elmarasztalják az adóst 10000 dinár megfizetésére. Hitelezője már nagy nehezen ki izzadta az itéleti illetéket előre. Az adós megfellebbezi az itéletet s postán küldi el a birósághoz, de nem tesz rá bélyeget. A fellebbezést igtatni kell, miáltal az elsőfoku itélet nem válik jogerőssé. De elintézni vagyis felterjeszteni a második forumhoz nem szabad, mert nincs rajt bélyeg. Az illetéktörvényben sehol sincs intézkedés, hogy mit kelljen ilyen esetben csinálni, tehát a biró sem tudja mi tévő legyen. A fizetésre kötelezett adós pedig a markába nevet s tudja Isten milyen hosszu ideig megtudja akadályozni a marasztaló itélet jogerőssé válását, amelynek alapján végrehajtast lehetne ellene hozni.

Ez a' pár példa csak izlelitő. Rengeteg ilyen esetet lehetne felhozni. A taksa-törvény szerencsétlen alkotás, elhibázott dolog ezt minél előbb hatályon kivül helyezni, vagy legalább is jelentékenyen megváltoztatni kell.

Prekmurszko louvszko drüstvo

tikajoucs szmo v zádnyoj numeri piszalí i priobcsili nyé obcsni zbor, ár sze je pa pomouta zgodila v vabili, jo escse ednouk priobcsimo z popravkom:

VABILO:

Prekmurszko lovsko društvo v M. Soboti priredi v vseh prostorih gostilne Franc Vlaj v Predanovcih svojo prvo plesno veselico na dan 3. februarja 1924 na katero se cenjeno občinstvo vabi. Vstopnina za osebo 10 Din., za družino 20 Din. Predplačila se hvaležno sprejemajo. Začetek ob 4 uri popoldne. Gostom iz Murske Sobote, bode na razpolago Automobil. Svira prvovrstna špecialna lovska godba.

Louvci! Pűkse szo v nevarnoszti záto vszi 3. febr. v Predanovce ! !

A magyar kölcsön

végleges feltételeit megállapitották Londonban

A törlesztési idő husz év marad, a jóvátétel évi tizmillió aranykorona.

A magyar albizottság szombat este hét óráig tartott ülésében jóváhagyta a pénzügyi bizottság szanálási és kölcsöntervét tartalmazó jegyzőkönyveket.

A tanácskozásokat hétfőn délután három órakor folytatták és megállapitották annak az átiratnak a szövegét, amelyet a döntésre hivatott jóvátételi bizottság elé fognak terjeszteni.

A bizottság határozatának lényege az, hogy a törlesztési idő 20 esztendő marad és a jóvátétel cimen fizetendő évi összeg 10 millió aranykoronát meg nem haladhat.

A tanácskozások hétfőn véget érnek és biztositottnak látszik, hogy a jóvátételi bizottsághoz intézendő átiratot a hatalmak képviselői aláirják.

TÁRCA.

Boudoirból a tömlöcbe!

Irta: L. J. Rozwadowszki.

(Folyt. és vége.)

Most egyszerre mély férfi hangot hallottam, majd kardcsörömpölést, női sirást és egyszerre az ajtón kezdtek dörömbölni. „Nyissák ki már!" kiáltottam, mire az érdes férfi hang a legdurvább szitkokkal illetve engem és csibésznek, betörőnek nevezve, követelve, hogy én nyissam ki. „De hisz engem is ugy zártak be — mondám — tessék kiereszteni." „Majd kieresztelek, te rongyos csirkefogó — kiált ismét a férfi — hanem akkor nem köszönöd meg."

A hideg szaladgált gerincemben, mert hogy nem lesz jó vége, azt már láttam, csak már biztosat tudnék, hogy tulajdonképpen mit is akarnak bocskoromba tömni. Mert hogy itt egy amerikai stilü bünügynek lettem akaratlanul is a főszereplője, azt már átláttam és bizony nem kevéssé irtóztam a fejleményektől. A rendőr — mert az érdes hangu férfi az volt, egy tipikus pesti rendőr, egy kiszuperált uradalmi csordás — ezalatt már erőszakhoz fordult és betörte az ajtót. Mily nagy volt a meglepetésem, amikor a két utitársnőmet vele láttam bejönni, feldult arccal és gyülöletes szemeket meresztve rám. Én ugyanis azt hittem, hogy ők is, mint én, áldozatok, azonban ők voltak az elvetemült gazemberek. „Hogy kerültél ide kutya?" — rivalt rám a rendőr. »Kikérem magamnak, hogy engem tegezzen! Nem látja, hogy kivel áll szemben?« — kiálték én magamból kikelve. „Majd megtanitlak én mindjárt, azt a képenragadt vakapádba," — volt az udvarias válasz. Most a nők felé fordulva, ezeket kérdém: »Miféle drámai szinjáték ez hölgyeim? Önök idecsaltak és most bünbaknak használnak fel? Csak nem akarnak valami szemtelen tréfát üzni velem? Megkeserülik ezt, annyit mondhatok.« — „Ne pofázz, ganaj gombóc, — rivalt rám ismét a csordásból lett rendőr — hanem mond meg, hogy miért ölted meg Krasznay urat, a hölgyek apját?" »Éééén? ööóltem? — orditám tagolva és elhült bennem a vér. — Hát megöltek valakit itt a házban? Hölgyeim, ez több a soknál. Vén katona vagyok, sokat próbáltam, azonban ezt az én idegeim se birják.« — »Majd elbir téged a hóhér kötele!« — szólt a rendőr. — „Ugyan, a kocsispofáju hétszázát a falhozvágott öregapjának, csak nem gondolja, hogy én itt valakit megöltem. Ugy vigyázzon arra a bundás pofájára, hogy magának ne kösse meg Bali Miska a nyakkendőjét, mert bizony mondom, hogy még a fogasra tétetem azt a penésszagu bőrét szárogatni.« —

GLASZI. — HIREK.

— **Nouvi gerent.** Nameszto odsztopécsega *Cigüt* János gerenta v Boreici, je za nouvoga gerenta imenüvani *Cigler* Jozsef hbroj 36.

— **Ogen.** Kohn Lipot trgouvca sztára vérsztvena hramba v M. Soboti je t. m. 30. vecsér okouli 8 vöre pogorejla. Vzrok ognyi je doszehmao neznáni, vüpati je pa, da zsandárje v-krátkom zaszledijo. Kvára je okouli 2000 Dinárov, kí sze pa po szakoláciji povrné.

— **Posta-auto brez benzina.** T. m. 30.-ga je posta-auto z zamüdov prisao nazáj v M. Soboto. Ali csi je auto zamüdo, nyemi je vszeedno, ka szo pa pravli poutniki, kí szo vrejmena zamüdili. Auto je zsé v Lakosi sztano. Soffőr rogácse, iscse hibo v motori, proba dale idti. Ide—sztáne, pá ide i sztáne, tak da nazádnye napamet vzemejo, ka benzina nega. Poubrali szo vesz benzin z kre heszté bivsi greislerájov, tak da je v M. Soboto prisao z velkov zamüdov, med sterim szo — sze zná — poutnicke tüdi peski mogli idti. Csüdno je, ka té auto niti zadoszta, niti za vszáko nezgodo potrejbnoga rezerva bencina nema. Sto je krív tomi i zakaj more poutnik trpeti zatou neprevidnoszt?

— **Dácsoplacsilci,** kí od 15 jezero dinárov do 360 jezero dinárov vrejdnoszti obracsája narédijo lejtno morejo priglásziti té zneszek obracsája nájkesznej do 29. febr. 1924. ovak prouti odmerjenomi dávki na poszlovni promet (forgalmi adó) rekurza vlozsiti nemrejo.

— **Szenyá odprejta.** Zavolo zsivinszke bolezni na goubci i pajzslaj v cejlom prejkmurji prepovejdana zsivinszka szenyá szo kak szmo zvedli — znouva dovoljena. — Prvo szenye je obdrzsáno bilou **jan. 21.** v Beltinci. Véksi küpcsij sze je nej napravilo, ár po dugoj stagnáciji je szenye, pou leg doszti lüdi i prignáne zsivíne, bole informativno bilou.

— **Szürouvi szovrazsnik.** Nika szvádba z V. Sela kak je zsé návada, sztánola v Fokovci v krcsmi Gross. Na té szvádbe sztarsino je pa csémere meo niki kmecski szin z V. Sela, po iméni *Talian* Mihály. Dugo je spikolerao da sze nazadomescsi nad sztarisinom, ali je nej meo prilike. Gda je pa prisao po nyega hlápec sz-koulami (po sztarsino), je tak dugo sütao okouli konyouv, ka je konya szmekno z ednim zsé zatou priprávlenim nozsom v blek. Taliána, komi sze niti nekriva sztvár nej mílila, szo zaprli, ali do szouda na szlobodno püsztili.

Minden vadásznak és vadászbarátnak febr. 3-án Predanovcin megtartandó „Vadászbálon“ a helye.

— **Hartner Géza** be kezdéssel lapunk jan. hó 20-iki számában cikket adtunk közre, melyet több oldalról helytelenül akként értelmeztek, hogy az Hartner Géza ur személye elleni támadás akar lenni. Készséggel kijelentjük, hogy ez távol állott tőlünk s tisztán politikai jellegü, a párt politikai küzdelmek hevében épen nem szokatlan irásunkkal Hartner Géza ur egyéni tisztességét érinteni vagy őt becsületében sérteni nem akartuk.

— **A kereskedelmi bál.** A nemrég megalakult murska-sobotai kereskedelmi kör. február 2-án este a régi farsangi mulatságok fényét varázsolja vissza azzal a nagyszabásu táncvigalommal, amelyet a Dobrai szálló összes helyiségeiben és a Legenstein féle kávéházban rendez. A kör fiatal gárdája, mely a rendezésre vállalkozott, nagy és eredményes munkát végzett a bál sikere érdekében s ennek köszönhető, hogy a mulatság iránt nem csak Murska-Sobotában de az egész távoli és közelebbi környékben óriási érdeklődés mutatkozik. A rendező bizottsághoz eddig beérkezett jelentések szerint annyi ember lesz ezen az estén együtt, hogy a helyiségek szüknek fognak bizonyulni. Különösen sokan készülnek jelmezben megjelenni s igy a verseny, hogy melyik a legszebb a legeredetibb és legsikerültebb jelmez, igen érdekesnek igérkezik. Ez a jelmez-szépség verseny egyébként is egyik főattraktioja lesz a mulatságnak s a rendezőség a kereskedő társadalom gavallériáját figyelembe véve mesés dijjakat tüzött ki a verseny szerencsés nyerteseinek. De nem csak verseny hanem tánc is lesz bőven, mert táncosokban sem lesz hiány. A záróra meghusszabbitását az előre látható jó kedvre és pompás hangulatra való tekintettel nem kivilágos kiviradatig hanem febr. 3-án déli 12 óráig engedélyezték.

— **Harangszentelések.** A mult vasárnap nagy ünnepségek között szentelték fel a prosenyakovci evangelikus hivek áldozatkészségéből beszerzett uj harangokat. Az egyházi szertartást az anyaegyház lelkésze Kuzma István domonkosfai ev. lelkész, a prekmurjei ev. papok nesztora végezte. Nagy nép tömeg gyült egybe az ünnepségre, amely után Varga Kálmán vendéglőjében jól sikerült táncmulatság volt. — Ugyancsak vasárnap szentelték fel a bodonci uj harangokat is. A nagy gyülekezet tengernyi népe sereglett egybe a lélekemelően szép ünnepélyre. A közönség szemmeláttára felhuzott harangok felszentelését Kováts István esperes végezte az alkalmi szent beszédeker Luthár Ádám pucinci és Siftár Károly helybeli lelkész tartották.

— **A Dolnja-Lendavai ev. lelkész távozása.** Teke Dénes, a D.-lendavai ág. ev. gyülekezetnek önállóvá tétele óta buzgó és fáradhatatlan lelkésze, aki 28 év óta vezette a rábizott nyájat, engedve a magyarországon levő somogymegyei Sand község ev. gyülekezete meghivásának, elhagyta állását. Mély megilletődéssel registráljuk a kitünő egyházi férfiunak Prekmurjéből való távozását s szomoru resignatióval állapitjuk meg, hogy egy közel három évtizedes lelkészi müködés szinterét bizonyára nyomós ok miatt hagyja el az a lelkipásztor, aki e hosszu idő alatt össze forrott hiveivel. A dolnja-lendavai gyülekezet szerényebb anyagi eszközökkel rendelkező egyház. De vajjon nincsen az államnak, arra pénze, hogy segélyre szoruló evangelikus egyházakat támogasson?!

— **A jövedelemadó kivető bizottság** tagjainak megválasztásáról szóló tudósitásunk lapunk mult számából technikai okokból kimaradt. A választás eredménye ismeretes olvasóink előtt. Két megjegyzésünk van az ügyhöz. Kár volt ebbe is politikát belekeverni. A klerikális párt tette ezt de hisszük, hogy meg is bánta már mert nagy kisebbségben maradt dacára annak, hogy mint párt agitált lisztája mellett. Az eredmény az, hogy a választó közönség legértelmesebb része, a jövedelemadót fizető polgárok, nem támogatták a klerikális lisztát. A másik megjegyzésünk, hogy a kisgazdák képviselet nélkül maradtak. Reméljük és biztosan tudjuk azonban, hogy a kereskedők, akik főként a kisgazdákból élnek, a gazdák — a prekmurjei földmivesek — érdekében akarnak és tudnak cselekedni. Megállapithatjuk egyebekben, hogy a választás eredménye széles körökben teljes megnyugvást keltett.

KINO v Murski - Soboti

Do 16 lejt star mladežen ni dovoljeno!

Samo v nedeljo 3. februar večer ob 8 uri:

MISERICORDIA

(NE UBIJAJ VIŠE)

Drama u 6 činova.

U glavnoj ulozi: JOHANNES REIMANN.

Vstopnina:

Gornje lože 10·— Dinár, spodnje lože 8·— Din. in II. prostor 3·— D.

Lastnik kina GUSTAV DITTRICH

Posta.

Iparosok válasza, mint helyreigazitás nem közölhető, nemcsak mert valódi céljától eltér, de az aláirás is hiányzik a mi pedig annak tartalmához feltétlenül szükséges volna. **Előfizetőnk,** aki a maga neve helyet a lap cimét irta rá a csekkre pénzküldéskor, befizetését nem tudjuk javára irni. Azért jelentkezzék az, aki a M. Sobotai postán 26. I. 1924. kelettel, világoskék tintával irott csekken, **24** Din. küldött be félévi előfizetésként. — **Bohár** és mások szives rendelésére a lapot küldöm, melyhez mellékelt csekken az előfizetésüket elküldve, előfizetőkként bejegyzem. — **Tudjan Amerika.** Na preminoucse i tekoucse leto poszlano naprejplacsilo v zneszki 160 Din. szam z zahválnosztjov prijao. — **Podleszek Stevan Predanovci.** Poszlali szte nam 22. I. v Puconci gordáno **24** Din. ár pa mámo vecs táksi iména naprejplacsníkov, Vasz proszimo naznanite nam híšni broj.

A „Kereskedelmi árak“-ban

változás nem történt

Zahválnoszt.

Vszém, kí szo pri zsalosztnoj príliki moje jedíne cséri vöpreminejnyi v-mojoj zsaloszti tál vzéli, da szo mené ali z-recsjouv, ali v-piszmi potroustali, vence poszlati dobri bilí i nyou na vekivecsen pocsínek na brütiv szprevodili, naj po etoj pouti vzemejo od mené szrdcsno zahválnoszt.

Murska Sobota 1924 jan. 17.

KOLOSSA STEVAN

Pejnezi — Pénz.

1 Dollár	= Kj	342·—
100 Kor. Budapest	= »	1·30
100 Kor. Becs . . .	= »	—·49
1 lira	= »	15·45
Zürichben 100 Dinar	=	**6.65 sfrk.**

Egy hatalmas pofon volt a válasz, amelyet én egy jó fenékbe rugással viszonoztam. Most rám rontott a rendőr, akit Horváth 3 Istvánnak hivtak és 976 számot viselt, és kezeimet hátra tekerve, összebilincselte. Két szép utitársnőim pedig segitettek neki. E pillanatban a legnagyobb undor fogott el a női nem iránt, mert végig gondoltam, mi jót tettem én e két ringyóval és most evvel hálálják meg. Nem sokáig értem rá álmélkodni, mert átcipeltek a szomszéd szobába, amely tulajdonképen a dráma szinhelye volt. Itt egy 60 évesnek látszó öreg ur feküdt vérében fagyva, szivében egy hosszu tőrrel és a legkegyetlenebbül megcsonkitva. Hogy ki hajthatta végre e tettet, halvány sejtelmem sem volt, de hogy én vagyok vele gyanusitva, ezt most már biztosan láttam.

Egy darabig szóhoz sem jutottam. Hiába kérdezett a rendőr, konok hallgatás volt a válasz. Megkötözve, egy láncon, mint egy pórázon vitt kutyát, vittek a főkapitányság Ferenc József-téri palotájába, ahol dr. Slovák fogalmazó elé kerültem. Itt is ujra a durva gorombaságok garmadát zuditották fejemre és csak akkor kezdtek velem emberségesebben beszélni, amikor erélyesen kikértem magamnak, hogy velem, katonatiszttel, igy beszéljenek addig, mig nem biztosak a dologban. Tessék a vizsgálatot lefolytatni és majd meglássuk, hogy miféle büntény ez! A fogalmazó ismét jegyzőkönyvet vett fel és ezt aláiratta velem.

Hiába volt minden védekezésem, hogy vidékről jöttem és hogy a nemzeti tanácshoz kell mennem jelentkezni, ezt csak puszta kibeszélésnek vették és a jegyzőkönyv aláiratása után felkisértek a harmadik emeletre, hogy ott egy üres cellába zárjanak. Zsebeimet átkutatták, cipőkötőimet elvették és nem hagytak egyebet nálam, mint a rajtam levő ruhákat. A központi városházáról elhozatták a portásnál hagyott két nagy kosaramat, amelyekből az egyikben a ruháim voltak, a másik pedig tele volt könyvekkel. A foglár felkisért tehát és kinyitott egy cellaajtót, amelyből isszonyu penészes büz csapott ki és én undorodva léptem vissza és vonakodtam ide bemenni. Mondék, ez árt az egészségnek és én még szolgálni akarok a hazámnak, az nem járja, hogy egy ártatlan embert ilyen helyre zárjanak be. A foglár, aki egy rőtt pofáju 50 év körüli ember lévén és talán azelőtt kanász bojtár volt, megkapott egy kezével bal vállamnál, egy erős lökéssel betaszitott a cellába, hogy fejjel estem a falnak. Az esés oly erős volt, hogy mint egy gumilabda, visszavágódtam, megbotlék és amily nagy voltam, elterültem a földön. Estemben a fejemet ismét a falba ütöttem és — felébredtem.

A fejemet tényleg a falba ütöttem, azonban nem a cellában és nem feküdtem a földön, hanem az ágyban, a nagytemplom utcai tündéreknél.

Szhája vszáko nedelo. Naprej placsilo: 1/2 leta 24., 1/4 12., meszecsno 4., V zvünsztvo 70., V Ameriko 80 Dinare za edno leto.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára: 1/2 évre 24, 1/4 évre 12, 1 hónapra 4., Külföldre 70., Amerikába 80 Dinár évente.

Reditelsztvo i opravnistvo Szerkesztőség és Kiadóhivatal MÁRKISEVCI p. M.-SOBOTA Rokopiszi sze eszi posilajo i szene vrnějo. — Kéziratok ideküldendők s nem adatnak vissza.

Cejna inseratov za □ cm: Izjave, poszlano, odprta piszma 1·50, réden veliki 1·—, mali oglasz 0·70 Din. i dávek. Pri vecskrát popüszt.

Hirdetési árak négyzett cm.-ként: Nyiltér és hasonlók 1·50, rendes hirdetés 1·—, Apró hirdetés 0·70 Din. és az illeték. Többszörinél engedm.

Gazdálkodás

Az uj illeték törvény.

(Folytatás)

a) Beograd, Zagreb, Ljubljana, Sarajevo, Osijek, Novisad, Subotica, Split és Maribor városokban 6000 dinár;

b) 50000 lakossal biró helyeken 4000 din.;

c) 20000—50000 lakossal biró helyeken 2500 dinár;

d) 5000—20000 lakossal biró helyeken 1500 dinár;

e) a többi helyeken 1000 dinár.

Dijjegyzék 116. tét. A gyógyszertár helyének megvizsgálásáért 200 dinár.

Dijjegyzék 117. tét. A gyógyszertári épület vizsgálatáért 500 dinár.

Dijjegyzék 118. tét. Valamely gyógyszertárnak vagy drogériának más személy nevére való átviteleért a dijjegyzék 115. t. a. taksa egynegyed része fizetendő.

Dijjegyzék 119. tét. Azon engedélyekre, hogy a gyógyszertár vagy drogéria bérbeadható vagy adminisztrátornak átadassék, kivéve azt az esetet, amikor a törvény rendelkezése következtében teszi, fizetendő 1000 dinár.

Dijjegyzék 120. tét. Magánosoknak kiadott azon engedélyek után, hogy üzleteikben mérges anyagokat tarthassanak és eladhassanak, 1000 din.

Dijjegyzék 121. tét. Azon itéletekre, melyek következő vizsgálatok befejeztével hozatnak: ha az állatorvosok embereket gyógykezelnek; ha bábaasszonyok csecsemőket gyógykezelnek; ha gyógyszerészek vagy gyógyszerek eladásával foglalkozó magánszemélyek gyógyitással foglalkoznak; mindannyian, akik gyógykezelnek a nélkül, hogy engedélyük volna reá; ha magiszterek gyógyitanak engedély nélkül; továbbá, akik engedély nélkül tartanak és eladnak gyógyszereket, mérgeket, mérgezett dolgokat, fizetendő elitéltetés esetén 500 dinár.

Dijjegyzék 122. tét. Olyan itéletek után, melyeket az orvosok és gyógyszerek ellen azon vizsgálatok eredményeként hoznak, hogy összejátszanak a publikum megkárositására, fizetendő elitélés esetén 500 dinár.

Dijjegyzék 123. tét. Gyógyszerészek engedély nélkül gyógyszernyitás és bezárás miatt hozott itéletek, elitéltetés esetén 500 dinár.

Dijjegyzék 124. tét. A dijjegyzék 121., 122. és 123. t. a. itéletek ellen beadott panaszokra 20 dinár.

Dijjegyzék 125. tét. Ügyvédi vagy közjegyzői vizsga letételéről kiállitott bizonyitványokra 150 dinár.

Dijjegyzék 126. tét. Ügyvédi vagy közjegyzői vizsga ujbóli letételére való engedélyek után 50 dinár.

Dijjegyzék 127. tét. Az ügyvédi vagy közjegyzői gyakorlat üzésére nézve kiállitett okirat után 500 dinár.

Ha a közjegyző ügyvédi gyakorlatot is folytat, külön 250 dinár.

Dijjegyzék 128. tét. Az ügyvéd vagy közjegyző áthelyezésére való kiadott határozat után 250 dinár, ujbóli kinevezés esetén a 127. dijtételben emlitett illeték fizetendő.

Dijjegyzék 129. tét. A birói vizsga letételét igazoló bizonyitvány után 30 dinár.

Dijjegyzék 130. tét. A birói vizsga utólagos letételére nézve kiadott engedély után 20 dinár.

Dijjegyzék 131. tét. Biró ellen hivatalos eljárása közben elkövetett vétség vagy kártérités miatt magánszemély által benyujtott panasz 50 dinár.

Dijjegyzék 132. tét. Ügyvéd ellen benyujtott panaszra 20 dinár.

Dijjegyzék 135. tét. Nagykorusitás iránti kérvényekre 500 dinár.

Dijjegyzék 136. tét. Holttányilvánitási kérelmekért 50 dinár, elmebeteg vagy gyengeelméjüség miatt gondnokság kéréseért 100 dinár.

Dijjegyzék 137. tét. Kérvényre, melyben kéretik, hogy elveszett vagy elszakitott okiratnak pótlását vagy érvénytelennek nyilvánitását kérik, 1000 dinár értékig fizetendő 20 dinár, azután minden további száz dinár érték után 50 para. Ha nincs rajta érték feltüntetve, akkor 50 dinár.

A halál illetékei.

Dijjegyzék 147. tét. Végrendelet megőrzéseért a biróságnál 50 dinár.

Dijjegyzék 148. tét. Végrendelet készitéseért: a) a biróság előtt 100 dinár; b) biróságon kivül 200 dinár.

Dijjegyzék 149. tét. Végrendelet felbontása és kihirdetése iránti kérvényre 50 dinár.

Dijjegyzék 151. tét. Örökbefogadási okmány megerősitésecrt fizetendő 50 dinár.

Cégjegyzési illetékek.

Dijjegyzék 153. tét. Valamely cég vagy cégváltozás birósági bejegyzéseért a dijjegyzék 1. tét. a. bélyeggel ellátott kérvényen kivül fizetendő még:

a) részvénytársaságok, bankok, hitelintézetek, takarékpénztárak és egy Italán pénzintézetek, kereskedelmi és indusztriális intézetek által 3000 dinár;

b) ipari szövetkezetek Ó-Szerbiában és Crna Gorában, szövetkezetek a többi országrészekben, ha nincsenek felmentve törvényileg az illeték fizetése alól, 20 dinár.

Ezen társaságok és szövetkezetek jóváhagyott alapszabály változásának birói kihirdetés után, fenti taksa egyötöde fizetendő.

Dijjegyzék 154. tét. A nem részvénytársasági alapon szervezett cégek birósági bejegyzése után a kérvényre az ill. dijj. 1. tét. szerint járó illetéken felül fizetendő:

a) bankházi küldöttségnél 4000 dinár;

b) váltóüzleteknél 3000 dinár;

c) zálogintézeteknél 5000 dinár.

Hogy ha ezek a cégek nem jegyeztetnek be személyre, hanem olyan nevekre, amelyeket részvénytársaságoknál szokás adni, akkor a birói cégjegyzésért a fenti taksa ötszöröse fizetendő.

Dijjegyzék 155. tét. Cégbejegyzések illetéke:

a) Export bizományi vagy ügynöki cégeknek 1000 dinár;

b) import bizományi vagy ügynöki cégeknek 1500 dinár, ezt fizetik a vámközvetitők is;

c) export és import bizományi vagy ügynöki cégeknek 2000 dinár;

d) ügynökségeknek (cenzaloknak), melyek csakis a földtermények eladását és vételét közvetitik, 100 dinár.

Többféle ilyen üzletek cég bejegyzés után a fenti illeték kétszerese fizetendő.

(Folyt. köv.)

Alisztezsé naprejplácsali?

Lóhermag vetése.

Közeledünk tavaszi munkáink legelsőbbjéhez, már értve a mezei munkát, a lóhermag vetéséhez. Sok szomoru tény játszik azonban közre, hogy a vidékünkön s a rendes viszonyok mellett eddig szokásban volt egyszerü vetésmódjától eltérjünk, ha éppen a nagyobb munkától való visszariadás miatt silány lóherest nem akarunk.

Ezelőtt két évvel észrevettük, hogy lóherénk ritka. Nem okozhattuk azonban a lóhermag silányságát, csiraképességét, mint azt sokan gondolták. A baj tulajdonképp ott keresendő, különösen, ha az rozsföldbe volt vetve, hogy akkor is, mint most is mutatkozik a zöld vetés nagyrésze mintegy elkorhadt, elszáradt s a pehely könnyü vetésszálak, már a harmat sulyától is lejebb szálltak, a földre nehezedtek, melyet a későbbi eső mintegy egymással összemosott, melytől a földdel keverve kérget öltött, erre kerülve az elvettett lóhermag nagyrésze, ha ki is csirázott, a kisebb szelek, a nap heve, kitartó nedvességet el, nem érhető lóhermag csirái elszáradtak s igy a vetés ritka volt. Azért az idén is, mikor ugyannz a jelenség mutatkozik vetéseinken, ne sajnáljuk a munkát s az elvetett lóhermagot boronáljuk be. Vetéseinknek a boronálás csak hasznára lehet, mert nem csak hogy az elszáradt elkorhadt vetésszálakon megakadt, földre nem ért lóhermagot rázza le arról a borona foga, de ezt kitépve levegőt nyit az egészséges gyökérnek, néhány gyomot irt ki, amikor is ugy az egészséges vetés, mint a lóhermag csirázása elő lesz segitve. A borona azonban egy és ugyanazon a helyen csak egyszer menjen, ha a talaj ugy kivánja.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy mechanikai üzletemet a

Pálfi-féle kovácsmühelybe

helyeztem át, hol azt mindennemü gőzgép-, cséplő-, motor-, kerékpár- és gazdasági gépek javitására rendeztem be. Mindennemü gép- és kerékpár alkatrészek árusitása az eddigi üzlethelyiségemben továbbra is árusitva lesznek, hol rendelések is felvétetnek. A n. é. közönség szives további pártfogását kérve maradtam teljes tisztelettel

Mencigar István mechanikus.

2-5 Ugyanott 2 tanuló is felvétetik

HALLÓ! Szte csüli?! HALLÓ!

Originálni Pariski i Becski modeli zimszki krscsákov za zsenszke, kak tüdi strikano triko blágo sze za volo preidoücsega saisona po globoko znizsanoj cejni dobijo pri:

A. KIRÁLY trgovina z klobüki, perilom in krátkim blágom M. Sobota Alexandrova ul. (Berger-ova hizse.)

Tüdi na velko odebéranje jesztejo: zsenszko perilo (plátni gvant.) förtoki, blúzi, strunfle (nogavice), naoknice, pipere — blágo i t. d. Vszevrsztno predelávanye krscsákov sze prevzeme. Krscsáki za zsalüvanye, sze na narocsilo, v 24 vöraj zgotovijo

8-5 Pridte! Poglednite! Zagvüsajte sze!

Előfizetési hátralékát beküldte?

Stampano v „Prekmurski Tiskarni" v Murski Soboti Podgovornik, lásztnik i vödáynik Kühar Stevan Márkisevci.